

Tilburg University

Goudprijs-veranderingen (Aantekeningen)

Kaag, H.A.

Published in:
Maandschrift Economie

Publication date:
1937

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Kaag, H. A. (1937). Goudprijs-veranderingen (Aantekeningen). *Maandschrift Economie*, 2(11), 574-576.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Goudprijs-veranderingen.

In een vorig artikel zagen wij reeds, dat de sterke uitbreiding der goud-productie gedurende de laatste jaren aanleiding had gegeven tot een zekere onrust en had geleid tot het overwegen van maatregelen, om die groote productie te remmen. Wij bespraken reeds de door den heer Trip gesuggereerde rechtstreeksche reguleering van de goud-productie. Daarnaast zou een verlaging van de in de nationale geld-eenheid uitgedrukte prijs, die de circulatiebanken en egalisatiefondsen voortaan voor het goud zouden betalen, een belangrijke invloed op de goud-productie kunnen uitoefenen.

Deze verlaging zou inderdaad beteekenen, dat thans ten deele werd gedoeld op de devaluatie of depreciatie, welke sedert September 1931 in practisch alle landen werd toegepast. Zij zou de goud-productie minder voordelig maken en tot het staken van de exploitatie der minst voordelige industrieplaatsen kunnen doen besluiten. Zij zou in elk geval de hoeveelheid ruilmiddel welke op basis der goudvoorraden zou kunnen worden gecreëerd, op een lager peil brengen.

De heer Trip wijst in zijn jaarverslag op de praktische moeilijkheden, welke bij een internationale doorvoering van een dergelijke verlaging zouden moeten worden overwonnen. Doch ook afgescheiden hiervan, meent hij, dat deze maatregelen voor de toekomst gevaarlijke en ongewenschte gevolgen met zich zouden meebrengen. „Deze „gevolgen zouden in de praktijk hierop neerkomen, dat „getracht zou worden den goudprijs tot permanente regulator te maken van de economische en financieele ontwikkeling. Het ligt toch voor de hand, dat wanneer na „kortere of langere tijd, een terugslag in het economisch „leven zou intreden of financieele moeilijkheden zich zouden doen gevoelen, een onweerstaanbare aandrang zou „geoefend worden, om den goudprijs opnieuw te veranderen en dan in de richting van een verhooging. Langs „dezen weg zou een voortdurende en hoogst ongewenschte „onzekerheid geschapen worden, welke in de praktijk tot „willekeur en groote moeilijkheden zou leiden”.

Deze afkeer bij een man als de heer Trip — die voor den gouden standaard lange jaren op de bres heeft gestaan — voor een stelsel van veranderlijke goudprijzen, is heel begrijpelijk. Onverklaarbaarder is echter, dat de suggestie van een goudprijsverlaging in een land als Engeland, dat sedert 1931 practisch steeds een stelsel van veranderlijke goudprijzen heeft toegepast, op zooveel verzet stuit. Merkwaardig is ook, dat in sommige kringen van Nederlandsche devaluïsten de wenschelijkheid van een goudprijs-verlaging zonder meer wordt afgewezen. In feite is die tegenstand alleen te verklaren, doordat men weliswaar in theorie een stelsel van veranderlijke goudprijzen aanvaardt, onder de huidige omstandigheden een verlaging van den goudprijs echter gevaarlijk acht. Voor een juist stellen van het vraagstuk is het goed onderscheid te maken tusschen:

- A. een verandering van den goudprijs in een bepaald land, b.v. Nederland;
- B. een gelijktijdige en gelijke prijsverlaging van het goud in alle landen.

In het eerste geval wordt door een prijsverlaging van het goud, invloed uitgeoefend op de wisselkoersen en zou door een goudprijsverlaging b.v. in Nederland het herstelde evenwicht tusschen nationaal en internationaal prijsniveau weer worden verbroken. Bovendien zou door de relatie, welke er bestaat tusschen bepaalde binnenlandsche en buitenlandsche prijzen, een sterke prijsdruk worden uitgeoefend.

In het tweede geval ligt de zaak echter geheel anders. Een gelijktijdige goudprijsverlaging zal geen enkele invloed op de wisselkoersen uitoefenen en daardoor geen verstoring brengen in het evenwicht tusschen de verschillende prijsniveaux. Ook de prijsreacties zouden geheel anders zijn. Ten onrechte hebben o.a. de beschouwingen van Irving Fisher in zijn boek „Stabilising the Dollar” van 1920 en de daaropvolgende beschouwingen van de Amerikaansche Professoren Warren en Pearson de suggestie gewekt, alsof een verlaging van den goudprijs

een evenredige verlaging van de prijzen ten gevolge zou hebben. Zulks is echter allerminst het geval. De ervaring der laatste jaren, met name met de devaluatie in Engeland, heeft dat wel overtuigend bewezen. Een zoodanige verlaging van den goudprijs zou alleen invloed hebben via de crediet-structuur. Zij zou dus alleen tot verlaging van de prijzen aanleiding geven, indien zij zou leiden tot een directe vermindering der credietverleening en der geld-circulatie.

Bij de geweldige monetaire reserves, welke op het oogenblik aanwezig zijn, is zulks allerminst te verwachten. Wel zou zij een excessieve uitzetting der crediet-verleening en der geld-circulatie in de toekomst kunnen voorkomen. Indien de groote goud-accumulatie gepaard gaande aan de vermeerderde goud-productie voor de toekomst dan ook excessen op het gebied der crediet-verleening en prijs-beweging doet verwachten, zooals o.a. de heer Trip aanneemt, is naar mijn meening een internationale verlaging van den goudprijs het meest aangewezen middel, om zulks te voorkomen.

H. A. K.